

Cod LI M:RO:CABUC:2021:177.001067

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL - VECHE

SENTINȚA CIVILĂ NR.1067

Ședința publică din 01.07.2021

Curtea constituită din:

PREȘEDINTE: ANDRIESCU ROXANA

GREFIER: TOADER DANIELA

Pe rol se află judecarea cererii în contencios administrativ formulată de reclamantul reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul TODIRAȘ CONSTANTIN, având ca obiect *constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/20080)*.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 25.06.2021, fiind consemnate prin încheierea de ședință de la acea dată care face parte integrantă din prezenta încheiere, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 01.07.2021 când a hotarat următoarele:

CURTEA

Deliberand asupra cauzei de contencios de fata constata urmatoarele:

Prin cererea de chemare în judecata inregistrata pe rolul acestei instante sub nr. 4399/2/2020 reclamantul **Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității** a formulat ACTIUNE ÎN CONSTATARE solicitand ca, prin hotărârea ce se va pronunța, în baza documentelor existente la dosar, la această dată, să se constate calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul **TODIRAȘ Constantin**, născut la data de 30.10.1945, în Bălăceana, județul Suceava, fiul lui Vasile si Raveca, domiciliat în localitatea județul Suceava.

Motivele actiunii sunt următoarele:

În fapt, domnul Todiraș Constantin ocupă funcția de membru al Consiliului local Bălăceana, județul Suceava. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și modificările ulterioare, Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)¹.

Asa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/1056/04.09.2018, titularul dosarului nr. 1 1583 (cotă C.N.S.A.S.), B.N., coleg de serviciu cu pârâtul, a fost urmărit deoarece „comentează în mod negativ unele realizări, precum și condițiile de trai existente în țara noastră”, fiind avertizat de mai multe ori de organele de securitate.

În concluzie, a solicitat instanței să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul TODIRAS Constantin, analizând relevanta, în lumina

prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificările și completările ulterioare, a materialelor reținute în Nota de Constatare nr. DI/I/1056/04.092018.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

A reținut, astfel, în probatiunea prezentei cauze, informarea dată de pârât la data de 12.02.1980, în faza premergătoare avertizării lui BN, în care arată următoarele:

• „Referitor la subinginerul B N. informez: Lucrând în același birou cu sus numitul am avut ocazia să-l aud făcând referiri negative la activitatea unor laturi economice sau sociale din țara noastră, plecând de la niște discuții neprincipiale cu colegii săi de muncă, generalizând unele greseli sau defectiuni pe care le crede el de a fi adevărate, la activitatea întregii institutii sau chiar a unor ramuri de activitate. Toate aceste aprecieri sunt făcute, fără o legătură logică sau o anumită ordine, ci se exprimă în momente de furie, folosind ca exemplu ce se întâmplă în altă parte. De exemplu, atunci când își critică locul de muncă îl compară cu un institut de proiectări din București unde a făcut practica de student și unde totul era perfect, în total contrast cu locul său de muncă. Atunci când are un obiect de proveniență străină i se pare că este mai grozav ca cel care poate fi găsit din producția proprie. De asemenea, discutând despre unele sectoare cum este agricultura, acesta a afirmat odată că un asemenea sistem de sistematizare a unei localități rurale cum era într-o carte care se comenta (<Grăbit prin America>) nu se va putea realiza la noi în țară, fără să se explice din ce cauză nu se va putea realiza. În una din altercațiile avute cu șeful atelierului, ing. N. D., într-un moment de furie se exprimă că dacă ar avea o armă, ar ști să se folosească de ea și l-ar împușca întâi pe acesta. De asemenea, se exprimă că dacă ar fi într-un stat ca America ar ști el pe cine să împuste mai întâi. Într-o altă împrejurare, personal intrând în birou, l-am găsit discutând față de ceilalți colegi că lui nu îi este frică că vor veni rușii, ci de americani, căci dacă se îmbracă în haina militară și-i dă puscă are el oamenii lui cu care să se răfuiește. În general, așa cum am relatat mai sus, acesta când discută despre unele realizări din țara noastră, acesta le compară cu cele din alte țări pe care [le] vede superioare. Deși s-a încercat să fie oprit în momentele de furie, când spune tot ceea ce îi trece prin cap, ca 91' atunci când comentează negativ unele aspecte, el se exprimă <ce știți voi>, fără a se lăsa convins. Orice fel de intervenție făcându-l mai agitat decât era, am convenit ca să evit a avea orice fel de discuții sau nedându-i atenție. Precizez că cele relatate mai sus probabil alte aspecte pe care eu nu le cunosc s-au petrecut [în] timpul programului, în cadrul atelierului de proiectare, în prezența întregului colectiv (ing. N. D., G. R., 9. H., R. G. etc.).", 1 1583, f. 22-22 verso;”

Comparatiile dintre condițiile de trai din Europa capitalistă și cele din România comunistă au constituit pentru organele de Securitate, întotdeauna, motive de deschidere a unor dosare de urmărire informativă. Este cunoscut faptul că propaganda oficială a partidului pune accent pe superioritatea regimului comunist în detrimentul celui capitalist, considerat exploatator, în consecință asemenea comentarii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

În legătură cu această primă condiție, a observat că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b, duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denaturile lor, nu au menajat interesele celor denunțati, deși puteau, și mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denaturile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denaturile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică. În consecință, dacă

denunțarea unei conduite era potential nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că se află în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o înegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau dreptul la liberă circulație, condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc.). Indiferent că se află în fața unei delatiuni care se referea la criticile aduse regimului totalitar, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise sau la opțiunile religioase, toate aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât acestea erau neagreate de regim, îngădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută constient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămăneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a constientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delatiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul Todiraș Constantin au vizat îngădirea:

- dreptului la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, își întemeiază acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar 91' deconspirarea Securității, aprobată cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. 1 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 194 al Codului de Procedură

Pentru aceste motive, a solicitat instanței să constate existența calității de colaborator al Securității, în ceea ce îl privește pe domnul TODIRAS Constantin.

În dovedirea acțiunii, a înțeles să folosească de proba cu înscrisuri.

Paratul TODIRAȘ CONSTANTIN a formulat **ÎNTÂMPINARE** față de cererea formulată, solicitând instanței de judecată să respingă acțiunea formulată împotriva sa ca nefondată și netemeinică.

În fapt, din actele depuse la dosar de reclamantă, nu rezultă că a fost informator/colaborator al securității, nu a semnat niciodată angajamentul (formularul tip), de a sprijini „organele de securitate în activitatea pe care o desfășoară pentru prevenirea, descoperirea și lichidarea infracțiunilor îndreptate asupra securității statului...”, nu a primit un nume conspirativ.

În acest caz, nu a fost decăt un simplu martor la un incident petrecut la locul de muncă, fiind obligat conform legii să dea o declarație, la solicitarea organului de anchetă cu privire la cele întâmplate.

În legătură cu acuzațiile care i se aduc, menționează următoarele:

1. Nu a colaborat niciodată cu niciun organ de securitate în întreaga sa activitate și nici nu a cunoscut personal un lucrător al securității, de care să aibă cunoștință.

2. Declarația/informarea depusă la dosar de reclamantă, i-a fost solicitată în calitate de martor pentru cercetarea unei plângeri formulate de societatea la care era angajat atunci, UJCM Suceava, de către conducatorul unității în biroul acestuia și nu la inițiativa sa.

A considerat că acordarea unei declarații/informări, în calitate de martor în fața unui organ de cercetare de orice fel, este obligatorie conform legii și nu opțională.

Întrebarile i-au fost puse de o persoană civilă care i-a fost prezentată ca militan sectorist, ce avea ca atribuții soluționarea unei plângeri făcute la Militie de către șeful Atelierului de proiectare din cadrul societății ing. Plângerea la Militie, a fost făcută în urma unor scandaluri pornite de la lucruri fără importanță, urmate de amenințări la adresa șefului atelierului, ce veneau din partea lui BN.

3. În acea informare/declarație a aratat (citind-o, își dă seama probabil prea explicit), faptul că BN. se certa frecvent cu colegii și șeful de atelier, fără nici un motiv întemeiat, fiind o fire negativistă, considerând că doar el are dreptate, colegii de muncă erau răi, atelierul de proiectare era cel mai slab, societatea la care erau angajați era prost condusă, etc., crizele fiindu-i aproape imposibil de oprit, prin atitudinea sa creând o atmosferă tensionată la locul de muncă. A explicat că toate afirmațiile sale nu erau coerente, el nefiind un luptător pentru ceva anume și mai degrabă un frustrat și un inadaptat.

Consideră că nu poate fi acuzat a fi colaborator al securității, deoarece nu a spus/scriș că domnul B. N. - ar fi acționat în vreun fel politic sau în alt mod împotriva cuiva. A menționat în informare că BN. vorbea de rău și fără motiv pe cei din jurul său.

4. În toată activitatea sa a fost singura dată când i s-a cerut și a făcut o informare în calitate de martor, aceasta fiind determinată de discuții de la locul de muncă și pentru cercetarea plângerii făcute la Militie de șeful ierarhic superior al său la vremea respectivă.

5. Informarea nu a fost secretă, deoarece atunci au fost chestionați atât părâtul, cât și colegii de birou, dându-și datele personale și nu nume conspirativ.

6. În nota de constatare depusă la dosar, se menționează că informarea a fost dată fața organelor de Securitate, certificată de o persoană A menționat din nou, că nu a scris în fața unui organ de securitate (sau cel puțin așa i s-a spus), persoana în civil fiindu-i prezentată ca militan de sector, persoană cu care nu s-a cunoscut înainte și nici ulterior acestui eveniment.

În concluzie, nu a colaborat niciodată cu organele de securitate, iar informarea/declarația dată în calitate de martor la solicitarea organului de anchetă și a Președintelui UJCM SV, fost strict legată de disciplină în muncă și legată de verificarea unei plângeri. Informarea nu a avut un caracter politic și nu poate constitui dovadă de colaborare, nu a denunțat activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist sau care să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Nici una din cele două condiții prevăzute de legiuitor, în art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008 nu sunt îndeplinite, motiv pentru care a solicitat respingerea cererii formulate împotriva sa.

În drept, își întemeiază cererea pe dispozițiile art. 205 - art. 208 C. pr. Civ. OUG 24/2008.

Analizând probele administrate în cauză, Curtea reține următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat instanței să constate calitatea părâtului **Todiras Constantin** de colaborator al Securității.

Reclamantul face referire în acest sens la o informare dată de parat în fața organelor de Securitate, în fața actelor premergătoare efectuate în dosarul nr. I 1583 privind pe numitul un coleg de serviciu al paratului (filele 15, 16-17).

În drept, potrivit art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, prin *colaborator al*

Securității se înțelege „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Din interpretarea textului legal menționat în precedent, respectiv prima teză a art.2 alin.1 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, rezultă că o constatare a faptului că o persoană a fost colaborator al Securității în sensul legii este subsumată întrunirii cumulative a trei condiții: (1) prima condiție este aceea ca această persoană să fi furnizat informații, (2) a doua condiție vizează conținutul informației furnizate, în sensul că prin aceste informații se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist, (3) iar a treia condiție se referă la efectele furnizării informațiilor, în sensul că au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Față de materialul probator administrat în cauză de partea reclamantă CNSAS, reiese că prima condiție, astfel cum a fost menționată mai sus, este îndeplinită, pârâțul Todiras Constantin furnizând organelor de Securitate informații sub forma unei note scrise.

În acest sens, constată Curtea că art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în redactarea legiuitorului, prevedea „informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității”.

Prin decizia nr. 672/26.06.2012, publicată în M. Of. nr. 559/08.08.2012, Curtea Constituțională a statuat în sensul că „sintagmele „indiferent sub ce formă” și „relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității” din cuprinsul art. 2 lit. b) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității sunt neconstituționale”.

A reținut Curtea Constituțională, în considerentele deciziei amintite, următoarele:

„Curtea constată că, în absența altor precizări normative, pe de o parte, și a altor probe în cauză, pe de altă parte, instanța judecătorească, investită cu soluționarea acțiunii în constatare, nu poate să realizeze o evaluare reală a fiecărei situații de fapt, având în vedere elemente precum natura și veridicitatea informațiilor consemnate, gradul de implicare în activitatea de colaborare cu Securitatea ori circumstanțele colaborării.

Curtea se mărginește să arate că, ținând cont de specificul contextului politico-istoric în care au fost consemnate, relatările verbale pot fi caracterizate prin subiectivism, arbitrar și uneori simulare, iar acestea pot genera un conținut vag, neclar, incert, neverosimil, fictiv și inutil, astfel, cauzei privind constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia. Pe de altă parte, în situația în care instanța judecătorească își formează convingerea exclusiv prin aprecierea unor asemenea documente, există riscul ca orice îndoială să poată fi interpretată împotriva persoanei verificate, iar aparența să fie considerată relevantă. Toate acestea creează între părțile acțiunii în constatare - Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, în

calitate de reclamant, și persoana verificată, în calitate de pârât, un dezechilibru incompatibil cu principiul egalității de arme.

În acest context, ceea ce trebuie, de asemenea, avut în vedere este dacă partea interesată a avut posibilitatea efectivă de a contesta autenticitatea probelor și de a propune dovezi contrarii. Calitatea probelor trebuie, de asemenea, luată în considerare, inclusiv în situația în care circumstanțele în care au fost obținute creează îndoieli privind credibilitatea sau acuratețea lor (...).

Astfel, persoana verificată, în privința căreia există la dosarul cauzei doar documente reprezentând "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității", nu are beneficiul unei proceduri contradictorii în cazul în care se află în imposibilitatea obiectivă de a propune alte probe în apărarea sa. Or, rolul fundamental al instanței judecătorești de a realiza justiția presupune, între altele, ca instanța să examineze probele administrate în cadrul unei proceduri contradictorii, astfel încât, în raport cu aceste probe, să nu ajungă la concluzii contrare eficacității justiției și să evite erorile judiciare.

Curtea constată, așadar, că prin sintagmele legale în discuție se aduce atingere unui element esențial al procesului echitabil, și anume principiului egalității armelor. (...)

În aceste condiții, Curtea constată că sintagmele "indiferent sub ce formă" și "relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității" aduc atingere dreptului la un proces echitabil, reglementat de art. 21 alin. (3) din Constituție, și dreptului la apărare prevăzut de art. 24 din Constituție, deoarece creează posibilitatea ca instanța judecătorească, în absența obiectivă a altor probe legale, verosimile, pertinente și concludente, să soluționeze acțiunea în constatare exclusiv pe baza relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității. A accepta o asemenea interpretare echivalează cu a acorda instanței judecătorești un rol superficial, incompatibil cu funcția sa de înfăptuire a justiției. Or, în cazul unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia, realizarea justiției presupune și verificarea obiectivă a veridicității actelor și faptelor care au avut loc în trecut, într-un anumit context politic și istoric al țării, pe baza unor probe lipsite de ambiguitate, astfel încât orice concluzii arbitrare să fie excluse, iar echilibrul dintre justiția imparțială, fără urme vindicative, într-o societate democratică și protecția drepturilor individului să fie atins.

Prin urmare, Curtea constată că pentru a da eficiență dreptului la un proces echitabil, și implicit dreptului la apărare, "relăturile verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate și apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat și, ca atare, nu pot servi ca temei al admitterii acțiunii în constatare, decât dacă, pe calea unei atente și complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

O asemenea soluție corespunde îndatoririi legale a judecătorilor de a stăruii, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Curtea constată că, numai în aceste condiții, acțiunea în constatare prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 poate fi just soluționată de instanța judecătorească, astfel încât scopul declarat al actului normativ - deconspirarea Securității să fie atins, iar adevărul istoric, corect receptat și consacrat".

În cauza de față, Curtea apreciază că, prin coroborarea probelor administrate și continutul informării date de parat organelor de securitate, rezultă certitudinea faptului că pârâtul a furnizat informații organelor Securității.

În ce privește condiția existenței unui angajament scris de colaborare cu Securitatea, Curtea invocă jurisprudența constantă în materie a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a se vedea Decizia civilă nr. 3581/22.03.2013 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin care s-a reținut că pentru a se stabili calitatea de colaborator al securității, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu impune existența unui angajament scris.

Ca situație premisă, calitatea de colaborator al Securității, ca poliție politică, a paratului, nu este atrasă, *de plano*, de existența acestui angajament de colaborare cu Securitatea, ci de actele de executare realizate ulterior de către acesta, constând în furnizarea de informații Securității.

De altfel, paratul nu a contestat acea informare ce îi este opusă de CNSAS sau conținutul acesteia.

Pentru aceleași considerente este irelevantă și apărarea paratului referitoare la faptul că nu a primit un nume conspirativ și că la dosar nu există decât o singură declarație.

Sub aspectul celei de-a doua și celei de-a treia condiții cerute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în raport de conținutul notei informative, Curtea reține că prin informațiile furnizate, pârâțul a denunțat atitudini considerate a fi potrivnice regimului totalitar comunist, apte a genera îngrădirea dreptului la viața privată și la libertatea de exprimare, aparținând persoanei vizate și fiind de natură a atrage consecințe negative asupra acesteia.

Informarea identificată în dosarul persoanei urmărite (dosar nr. I 1583) (filele 16-17), în care apar informațiile furnizate de către parat cu numele sau real la data de 12.02.1980, se referă la comentariile negative ale persoanei urmărite: Referitor la subinginerul informez: Lucrand in acelasi birou cu sus numitul am avut ocazia sa-l aud facand referiri negative la activitatea unor laturi economice sau sociale din tara noastra, plecand de la niste discutii neprincipiale cu colegii sai de munca, generalizand unele greseli sau defectiuni pe care le crede el de a fi adevarate, la activitatea intregii institutii sau chiar a unor ramuri de activitate. Toate aceste aprecieri sunt facute, fara o legatura logica sau o anumita ordine, ci se exprima in momente de furie, folosind ca exemplu ce se intampla in alta parte. De exemplu, atunci cand isi critica locul de munca il compara cu un institut de proiectari din Bucuresti unde a facut practica de student si unde totul era perfect, in total contrast cu locul sau de munca. Atunci cand are un obiect de provenienta straina i se pare ca este mai grozav ca cel care poate fi gasit din productie proprie. De asemenea, discutand despre unele sectoare cum este agricultura, acesta a afirmat odata ca un asemenea sistem de sistematizare a unei localitati rurale cum era intr-o carte care se comenta Grabit prin America, nu se va putea realiza la noi in tara, fara sa se explice din ce cauza nu se va putea realiza. In una din altercatiile avute cu seful atelierului ing intr-un moment de furie se exprima ca daca ar avea o arma ar sti sa se foloseasca de ea si l-ar impusca intai pe acesta. De asemenea, se exprima ca daca ar fi intr-un stat ca America ar sti el pe cine sa impuste mai intai. Intr-o alta imprejurare, personal intrand in birou, l-am gasit discutand fata de ceilalti colegi ca lui nu ii este frica ca vor veni rusii, ci de americani, caci daca se imbraca in haina militara si-i da pusca are el oamenii lui cu care sa se rafuiasca. In general, asa cum am relatat mai sus, acesta cand discuta despre unele realizari din tara noastra, acesta le compara cu cele din alte tari pe care le vede mai superioare. Desi s-a incercat sa fie oprit in momentele de furie, cand spune tot ceea ce ii trece prin cap, ca si atunci cand comenteaza negativ unele aspecte, el se exprima ce stiti voi, fara a se lasa convins. Orice fel de interventie facandu-l mai agitat decat era, am convenit ca sa evit a avea orice fel de discutii sau nedandu-i atentie. Precizez ca cele relatate mai sus si probabil si alte aspecte pe care eu nu le cunosc s-au petrecut in timpul programului in cadrul atelierului de proiectare, in prezenta intregului colectiv (ing. etfc.).

Relevante sub aspectul relatiei cu securitatea si al scopului declaratiei paratului sunt aspectele consemnate in *Raportul cu masurile propuse pe linia ordinului 000875/76 pentru prevenirea unor fapte comise de subinginerul de la UJCM Suceava* aprobat la 21.02.1980, IJ Suceava, col. sef serviciu 2, mr., ofiter de cercetare penala. La data de 7.11.1979 informatorul ne-a semnalat casubinginer proiectant la Uniunea judeteana a cooperativelor mestesugaresti Suceava, neincadrat politic, ar comenta in mod negativ unele realizari precum si conditiile de trai existente in tara noastra. Ulterior, respectiv la 5.01.1980, sursa informeaza ca discutand despre societatea noastra socialista, acesta a afirmat ca Romania nu va ajunge niciodata in comunism cu acest fel de organizare, ne chinuim degeaba si facem eforturi inutile. Fata de socialismul din Romania, comuna primitiva este oranduirea cea mai moderna si dreapta. De asemenea, discutand despre agricultura si invatamantul nostru, cel in cauza, denaturand realizarile si progresele inregistrate in aceste sectoare, incerca sa demonstreze superioritatea sistemului capitalist unde-afirma el-si somerii traiesc mai bine ca muncitorii din Romania...Cu aprobarea conducerii Serviciului 2, s-a trecut la documentarea cazului in faza actelor premergatoare, prilej cu care s-a discutat cu numitii Toderas Constantin, *membri de partid* si neincadrat politic, care prin declaratiile date au confirmat in scris informatiile obtinute de la sursa Din relatarile persoanelor sus-mentionate, rezulta ca inca de la venirea sa in cadrul colectivului al UJCM Suceava (septembrie 1979), poarta discutii tendentioase la adresa regimului nostru...Pentru curmarea activitatii dusmanoase desfasurata de si prevenirea extinderii acesteia, propun a se aproba cercetarea si avertizarea celui in cauza, dupa care sa fie mentinut in evidenta dosarului de obiectiv, pentru urmarirea si stabilirea pozitiei ce o va avea in viitor. Avertizarea urmeaza a se efectua la sediul UJCM Suceava in prezenta conducerii unitatii, a secretarilor organizatiilor de baza PCR si UTC si a presedintelui comitetului sindical.

Examinând conținutul *Informarii* sus-menționate, Curtea apreciază că prin informațiile furnizate, pârâtul a denunțat atitudini ce puteau fi considerate în mod rezonabil a fi potrivnice regimului totalitar comunist (comparațiile dintre condițiile de trai din țările capitaliste și cele din România comunistă), apte a genera îngrădirea dreptului la viață privată și a libertății de exprimare, aparținând persoanei vizate în nota informativă întocmită și fiind de natură a atrage consecințe negative asupra acelei persoane indicate.

Este irelevantă apararea paratului referitoare la faptul că a făcut acea informare strict legată de disciplina în muncă în calitate de martor, în cadrul cercetării unei plângeri făcute la miliție de seful ierarhic superior, inginer plângere făcută în urma unor scandaluri pornite de la lucruri fără importanță, urmate de amenințări la adresa sefului atelierului, ce veneau din partea lui în condițiile în care, informațiile furnizate nu erau limitate la aspecte care priveau în mod firesc o astfel de anchetă ci priveau în cea mai mare parte aspecte exterioare, despre activități și atitudini potrivnice regimului comunist, expunându-l pe cel denunțat la eventuale consecințe din partea organelor de securitate. Mai mult, paratul, prin declarația sa, confirmă chiar și alte aspecte pe care deși nu le cunoștea personal s-ar fi petrecut probabil în timpul programului.

Astfel cum rezulta din *Raportul cu masurile propuse*, informarea scrisă dată de parat a fost exploatată în dosarul deschis de Securitate pe numele persoanei denunțate. Deși potrivit dispozițiilor legale informația furnizată trebuie să aibă doar aptitudinea de a produce consecințe negative, în cauza de față aceste consecințe nu sunt doar potențiale ci sunt chiar efective.

Prin urmare, Curtea apreciază că aspectele relatate de pârât au evidențiat în esență poziția ostilă/atitudea dușmănoasă a celui urmărit față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist.

Informarea organelor Securității, coroborat cu urmările ce ar fi putut fi antrenate și chiar s-au produs împotriva celui vizat probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celui urmărit și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, adică exact a acelor libertăți care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Nu se poate reține că pârâtul nu a avut reprezentarea posibilității aducerii de atingeri drepturilor persoanei denuntate ca urmare a informațiilor furnizate sau că acesta ar fi menajat în vreun fel pe cel denunțat, având în vedere caracterul respectivelor informații.

Mai mult, Curtea remarca și faptul că și acum în context postrevolutionar, paratul apreciază ca informarea pe care a dat-o la acel moment era prea puțin explicată și ca persoana denuntată nu era un luptător pentru ceva anume ci mai degrabă un frustrat și un inadapdat, conform celor arătate prin întâmpinare.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității a dovedit asadar prin probele administrate că informațiile furnizate de parat serveau scopului notoriu al Securității, de a monitoriza cu atenție orice comentariu negativ la adresa conducerii de partid și de stat, cunoscut fiind faptul că regimul urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică și socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viață ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului, orice contestare a deciziilor politice reprezentând o atitudine potrivnică regimului totalitar comunist.

Informațiile furnizate au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămăneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

Astfel, analiza înscrisurilor evocate mai sus duce la concluzia categorică a întrunirii și a celei de-a doua condiții. Măsurile dispuse de către organele Securității prin raportul depus la dosar, inclusiv urmărirea persoanei denuntate și în viitor, au fost dispuse în scopul de a depista poziția ostilă/atitudea dușmănoasă a celui urmărit față de politica partidului și statului, a conducerii acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opinia celui vizat relativ la aspectele menționate, pentru anturajul acestuia, în principal pentru motive politice.

Toate aceste acțiuni constituie activități prin care s-au suprimat ori îngrădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, consacrate legislativ în epocă astfel:

- *Dreptul la viață privată*, consacrat în epocă în art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia „*Nimeni nu va fi supus la imixțiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixțiuni sau atingeri*”.

- *Dreptul la libertatea de exprimare, libertatea opiniilor și de conștiință*, consacrate în perioada de referință în următoarele dispoziții legale:

Art. 85 din Constituția României din 1952 - „*În conformitate cu interesele celor ce muncesc și în vederea întăririi regimului de democrație populară, cetățenilor Republicii Populare Române li se garantează prin lege: a) libertatea cuvântului (...)*”

Art. 28 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „Cetățenilor Republicii Socialiste România li se garantează libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor și a demonstrațiilor”

Art. 30 alin. 1 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 - „Libertatea conștiinței este garantată tuturor cetățenilor Republicii Socialiste România”.

Art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului - „Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat”.

Prin urmare, este întrunită și cea de-a doua cerință din ipoteza normei legale, aceea ca activitățile pârâtului să folosească un act de poliție politică în accepțiunea legii, adică să vizeze „instaurarea și menținerea puterii totalitar comuniste, precum și suprimarea sau îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Reținând, în lumina considerentelor expuse mai sus, întrunirea ipotezei normei legale cuprinsă în art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, instanța – în temeiul art. 11 din același act normativ – va admite prezenta acțiune și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite cererea formulată de **reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, Sector 3, în contradictoriu cu **pârâtul TODIRAȘ CONSTANTIN**, domiciliat în localitatea județul Suceava.

Constată calitatea pârâtului **Todiraș Constantin** de colaborator al Securității.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea de recurs urmând a fi depusă la Curtea de Apel București.

Pronunțată astăzi, 1.07.2021, prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței.

**PREȘEDINTE,
ANDRIESCU ROXANA**

**GREFIER,
TOADER DANIELA**

**ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I**

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe,
Red./Th.red. A.R./4 ex.
se legalizează de noi.

GREFIER

Conform cu originalul
GREFIER

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ

..... în sumă de
GREFIER ȘEF

Definitivă la
data de 26 08 2022